Antti Suhonen LAUSUNTO 16.11.2021

Hallituksen esitys eduskunnalle katettuja joukkolainoja koskevan lainsäädännön uudistamiseksi

Katetut joukkolainat muodostavat merkittävän varainhankintakanavan monille eurooppalaisille pankeille, mukaanlukien suomalaisille luottolaitoksille. Katettujen joukkolainojen markkinalle on kehittynyt yhtäältä kansallisen lainsäädännön ja toisaalta alan itsesääntelyn sekä institutionaalisten sijoittajien ja luottoluokittajien vaatimusten seurauksena joukko hyvin toimivia käytänteitä ja vaatimuksia. Tästä näkökulmasta EU:n joukkolainadirektiivi ja nyt käsittelyssä oleva lainsäädäntöesitys ovat luonteeltaan olemassa olevia markkinakäytäntöjä vahvistavia ja formalisoivia. Esitetty lainsäädäntökehikko asettaa pääpiirteissään markkinalle minimivaatimukset, jotka käytännössä usein ylittyvät edellä mainitusta itsesääntelystä ja vakiintuneista käytännöistä johtuen. Esitys jättää myös subsidiariteettiperiaatteen mukaisesti tilaa kansalliselle lainsäädännölle, mikä on erityisen tärkeää ottaen huomioon luottolaitostoiminnan ja erityisesti asuntolainamarkkinoiden kansalliset erityispiirteet. Esitys on mielestäni siten hyvin perusteltu ja kannatettava.

Koska esitetty lainsäädäntö edellä todetun mukaisesti noudattelee pitkälti jo vallitsevaa tilaa ja käytäntöjä, ei siitä nähdäkseni seuraa uusia systeemisiä tai makrovakauteen liittyviä riskejä. Katetut joukkolainat rahoituskanavana lisäävät luottolaitosten taseiden sitoutuneisuutta ja vahvistavat siten finanssikriisin jälkeistä kehitystä jota ovat ruokkineet osaltaan myös mm. tiukentuneet vakuus- ja likviditeettivaatimukset[1]. Merkittävien taseriskien arviointi on esitetyn mukaisesti selkeästi luottolaitosten hallitustason tehtävä, ja mahdollisten konkreettisten raja-arvojen asettamisen sitoutuneille tase-erille tulisi perustua syvälliseen tapauskohtaiseen analyysiin.

Sekä luottolaitosten että valvovan viranomaisen resurssien tehokkaan käytön näkökulmasta olisi tärkeää, että katettujen joukkolainojen lupamenettelyssä hyödynnetään maksimaalisesti siirtymäsäännösten mahdollistamat joustot nykyisen kiinnitysluottopankkilain mukaisten lupien haltijoiden osalta.

[1] “Asset encumbrance, financial reform and the demand for collateral assets.” BIS (2013): https://www.bis.org/publ/cgfs49.pdf